

Ártándi Települési Értéktár Bizottság

4115 Ártánd, Templom utca 3.
0630 326 47 15 ; 0654 431 710/17
zamtiborkonyvtar@freemail.hu

Zám Tibor Községi Könyvtár
H-4115 Ártánd Templom utca 3
Tel/Fax: +36-54-431-827; Mobil: +36-326-4715
E-mail: artandkonyvtar@freemail.hu;
Honlap: <http://artandph.fw.hu>

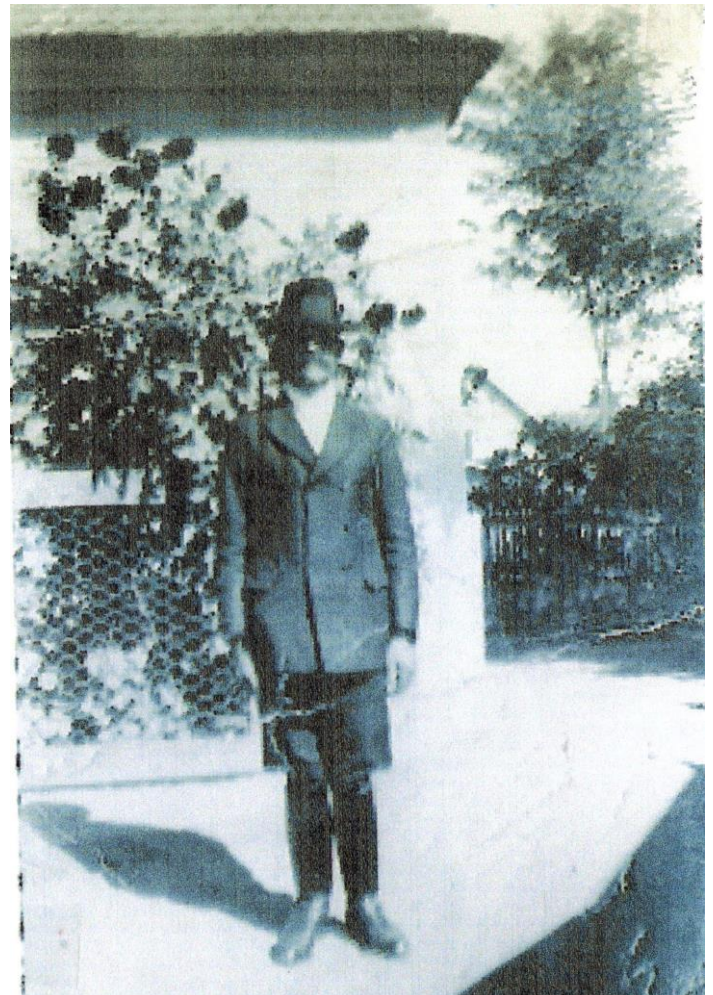
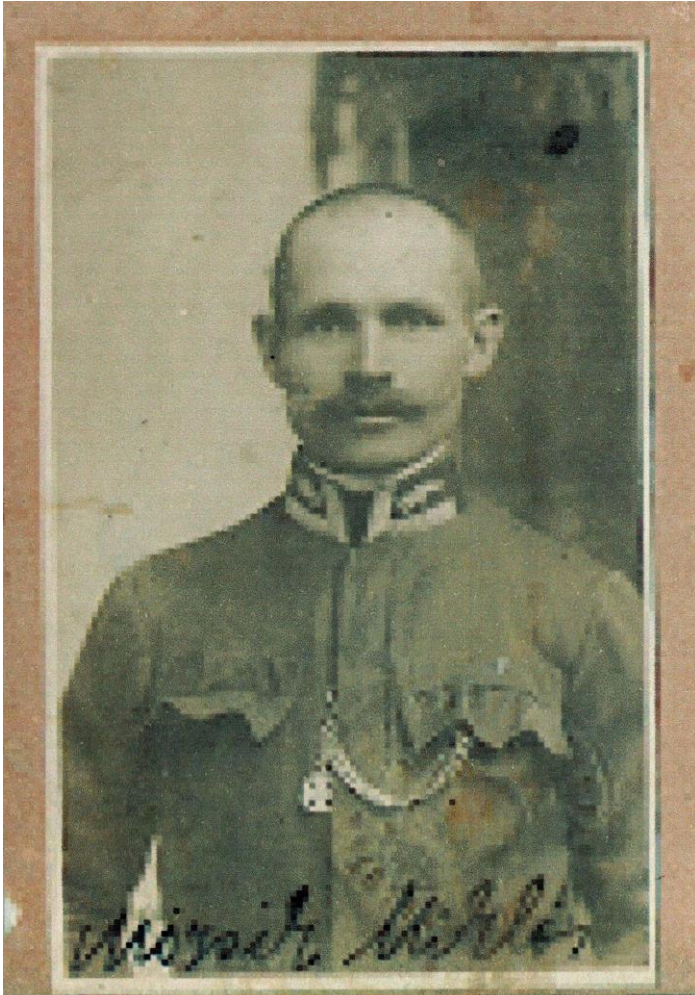
Néhány gondolat az ártándi könyvtár 60 éves történetéhez.

Ady Endre „Óda a betűkről” részlet

... Száz istenük lehet a lármázóknak –
Nekünk egy: a megváltó gondolat....

... Légy üdvözölve, szent, termékeny éjjel,
Mikor világot gyújtunk a világnak,
Mikor az eszmék szállnak szerte széjjel,
Mikor a betűk megváltást csinálnak,
Mikor cseppenként szikkad ki vérünk,
Tüdőnk fullad, égő pokol agyunk,
Légy áldva, nagy nap!.. Nyomorultak
És dicsőök teáltalad vagyunk!...
Mi vagyunk isten kiválasztott népe,
Kik, íme, most fennen büszkélkedünk,
Akiknek szívük csupa tiszta béke,
De harcolunk és megfeszítettünk...
...Rendelteték ...Betöltjük rendelésünk,
Leszünk a megváltásért áldozat
S krisztusi szívvel megimádjuk,
Mi reánk sújt: a súlyos átkokat.
S a fórumon mikor elült a lárma,
A szíveinkben gyúlnak szent tüzek
S megáldjuk üdvünk, kárkozásunk,
Megáldjuk a fekete betűket!...

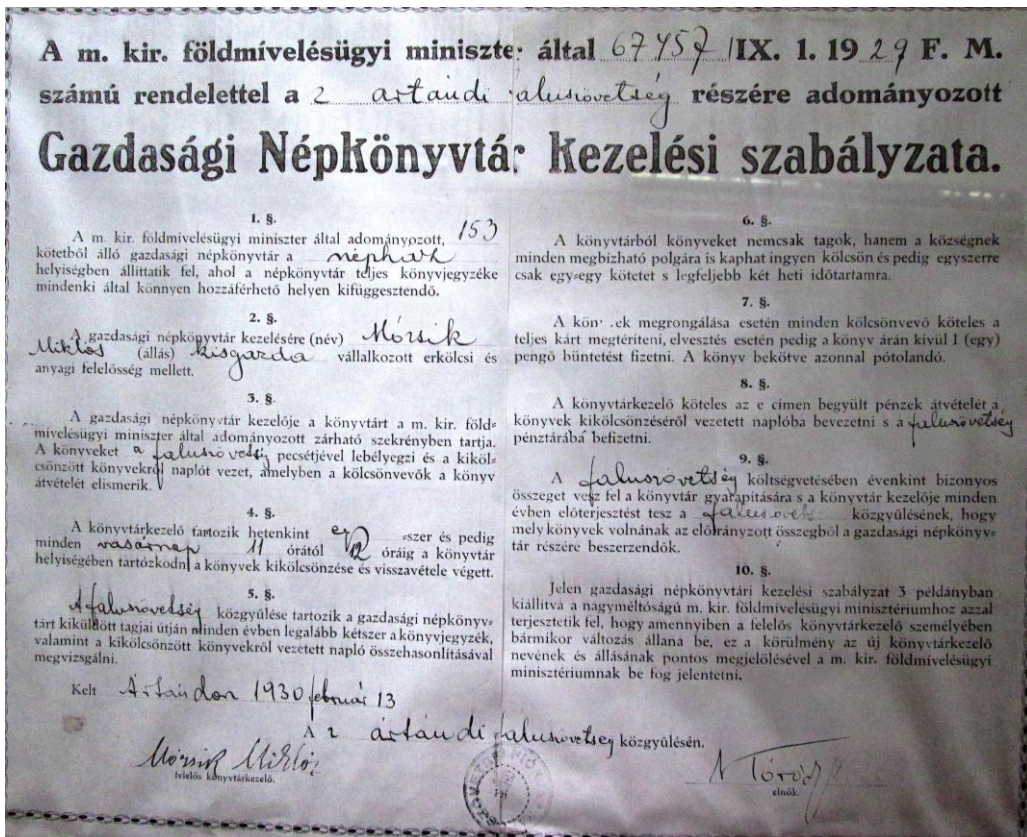
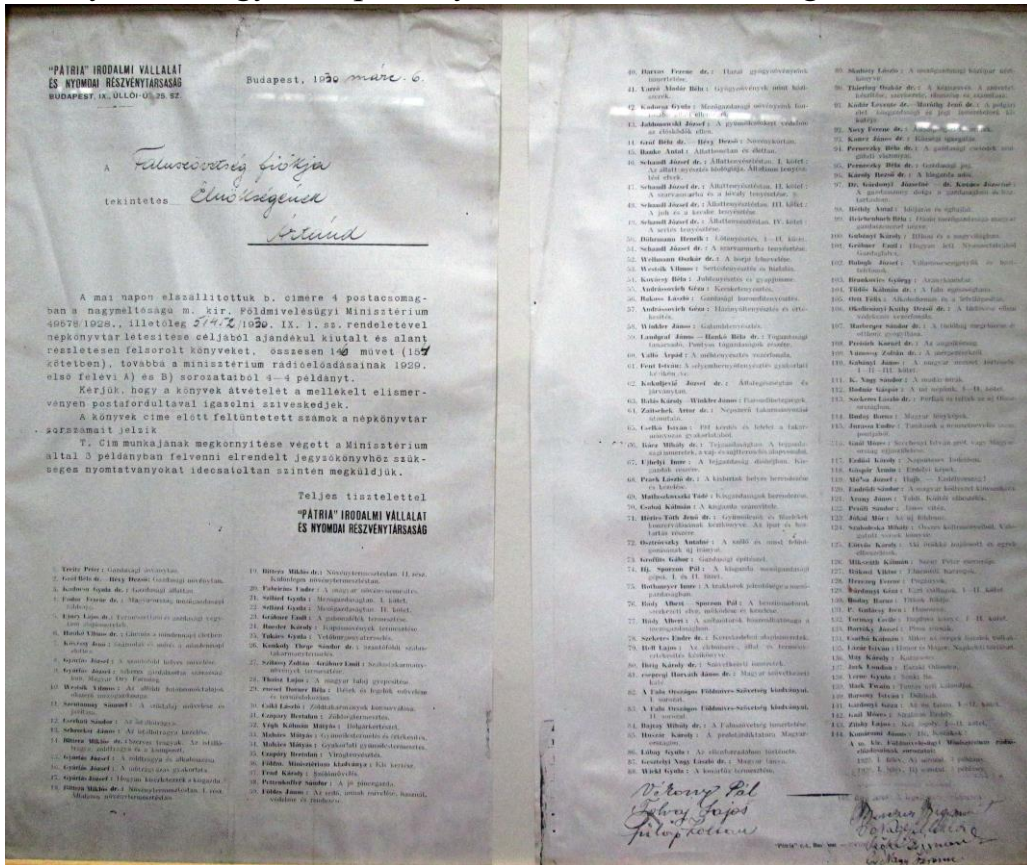
A könyvtár elődje az ártándi Faluszövetség keretében 1930-ban alakult Népkönyvtár volt mely 140 kötet főleg mezőgazdasági könyvből tevődött össze. Az akkori könyvtár vezető: Mózsik Miklós gazdálkodó. A „könyvtárat” őrző szekrény az 1929-ben épült Népházban volt található.

Mózsik Miklós - 1930

Ebben az időben a település (melyhez közigazgatásilag hozzátartozott Zomlin) népességének száma 982 fő. Az olvasók számáról nincsenek írásos bizonyítékok. Egy biztos, hogy az ártándi lakosság egy része igen nyitott volt a szakirodalom (mezőgazdasági művek) befogadására. A szépkorúak még emlékeznek rá, hogy szüleik vasárnaponként „templomozás után” meglátogatták a könyvtárat.

Valószínű, hogy a Magyar Királyi Földművelődésügyi Minisztérium által adományozott 140 kötetből álló könyvvállományt folyamatosan gyarapították. Sajnos e könyvekből egyetlen példány sem található már meg.

Az eredeti dokumentum a könyvtárban található

A második világháború után az ártándi Községi Könyvtár 1959-ben újra alakult, 330 kötet könyvel melyet az Ártándi Földműves Szövetkezet és a Biharkeresztesi Járási Könyvtár adományozott. Ekkor a település népessége 1027 fő volt olvasólétszám 63 fő.

- Könyvtáros 1965-ig Kálmánczi Miklósné: a könyvtár a Művelődési Házban található.
- 1965-67-ig Kiss Gyuláné a könyvtáros.

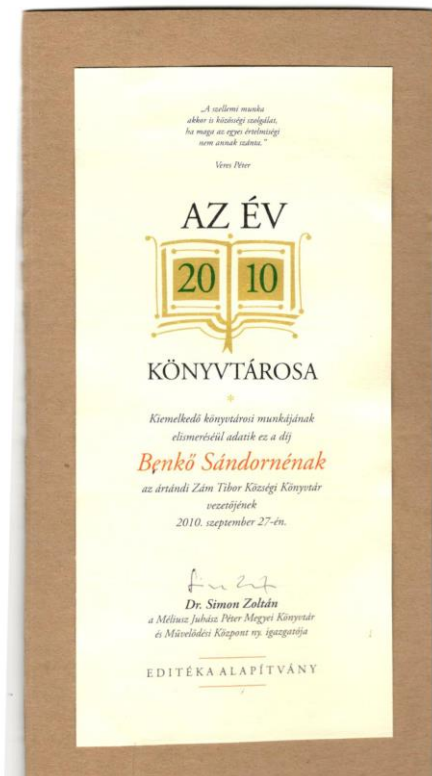

Kálmánczi Miklósné 1965

1968-tól a mai napig (2018 június 12-ig) Benkő Sándorné a könyvtáros.

Munkája elismeréseképpen a Hajdu-Bihar megyei könyvtárak történetében a kistelepülések könyvtárosai közül először kapta meg az „Év könyvtárosa” címet 2010 szeptember 27-én.

Az Év Könyvtárosa Benkő Sándorné

a közel 600 lelkes községben 1967 óta végzi a könyvtárosi teendőket. A könyvtár 1974-ben került mai helyére, a volt általános iskola épületébe. A diplomás könyvtáros részéről a szakmai függetlenségre való törekvés mindig jelen volt, de csak a rendszerváltozás után lehetett valóban önálló a könyvtár.

A felújított épületben a működési körülmények javulásával, a technikai és az informatikai eszközök lendületes gyarapodásával, korszerű intézménnyé, valódi közösségi térévé vált a könyvtáros vezetése alatt a kistelepülési könyvtár. SLIB integrált program kiskönyvtári moduljával a teljes állomány számítógépre került 2008-ban és az olvasói adatok is elektronikus nyilvántartásba kerültek. A könyvtárban 6912 dokumentum található, a könyvtárhasználat aktív, a lakosság 18%-a beiratkozott és látogatja is a könyvtárat – amit szombat délután is mege lehet – évente tizenegyszer, tizennyolc kötetet kölcsönözve.

A könyvtár szolgáltatási palettája sokszínű, önkéntesek bevonásával adóbevallások, földalapú támogatások, szakdolgozatok, házi dolgozatok

elkészítését segítik. Népszerű az iratmásolás, a fax és az internet használat is.

A kéthavonta megjelenő helyi újság szerkesztését, az állami ünnepek műsorának szerkesztését, színpadra állítását, szervezését, meghívók, plakátok készítését is a könyvtáros végzi. Irodalmi teadélutánokra havonta egy alkalommal kerül sor, melyen a látogatók száma alkalmanként 15-20 fő.

A községi intézményben a kulturális értékek napi bemutatása mellett gondot fordít a könyvtáros, a helyi hagyományok ápolására, az utókor számára történő bemutatására.

Ennek követésére méltó példája az ötvenéves községi könyvtár névfelvétele. Zám Tibor szociográfus helyi kötődésű személy, írástudói alázata és munkássága alapján is méltó a névadásra. A könyvtárvezető kezdeményezésére született helyes névválasztás és a felejthetetlen emlékűnépség a könyvtár, a könyvtáros szakma a község jó hírnevét is szolgálja.

A Méliusz Könyvtár kollektívája nevében én is szívből gratulálok az Év Könyvtárosának, akinek példamutató munkálkodására elismeréssel tekintünk. Hajdúszoboszló, 2010-09-27.

Szilágyi Irén
Méliusz Juhász Péter Megyei Könyvtár
Igazgatója

1967-től a könyvállomány átköltözött a Tanácsháza tanácstermébe. A jelenlegi könyvtár 1974 év elején került mai „végleges” helyére, a volt általános iskola épületébe, ahol 158 méteren nyitott polcos rendszerben közel 7000 kötet könyv áll az olvasók rendelkezésére.

Elégé hányatott sors jutott a könyvek részére egészen 1974-ig, míg végleges helyét megtalálták. Volt egy időszak amikor (a „központosítás” miatt a község Biharkereszteshez tartozott) évi 7000 Ft. jutott a könyvállomány gyarapítására. Ezen összeg felett azonban nem az ártándi könyvtár rendelkezett, hanem a Biharkeresztesi Nagyközségi Könyvtár. Így fordulhatott elő az, hogy például 11 Andersen kötettel, valamint hiányos sorozatokkal bővült a könyvállomány. Aztán sok huzavona után 1991-ben véglegesen „önállóan” működhetett.

Ide illenek Veres Péter szavai:

„... ide kell hozni a nagy világot,
ide kell hozni mindent, ami
szép, ami jó, ami nemes
és amit érdemes...”

Így aztán lehetőség volt arra, hogy az olvasók igényeit kielégíthessék, az előírt javasolt törzsanyagot, és a hiányos sorozatokat beszerezzék.

A könyvtár életének 7 évébe került, hogy a jelenlegi állapot előálljon, és a gyűjtőkori szabályzatnak megfeleljen a könyvállomány.

1996 – ban, Könyvtárpártoló Önkormányzat kitüntetést nyert el az intézmény.

2000-től a könyvtár számítógéppel, nyomtatóval, internet hozzáféréssel bővült.

Megteremtették a helyben olvasás lehetőségét. Cél volt, hogy azokon a kis településeken, ahol központosították az oktatást (okkal) ott erős jól felszerelt kulturális intézmények legyenek. Igyekeztek a Könyvtárat és a Művelődési Házat élettel megtölteni, hogy legalább a kultúra terén legyen önálló.

Így jött létre a korábbi irodalmi színpad és még ma is él a Tamota Néptáncgyűttes.

Azon olvasók, akik közép és felsőfokú intézményekben tanultak igénybe vették a dolgozatokhoz és szakdolgozatokhoz a helyismereti gyűjteményt és egyéb szakirodalmat, mely Ártánd Község történelmével kapcsolatos.

Mondhatjuk, hogy a könyvtár műhelyként is működik. Nemzeti ünnepeink alkalmához az irodalmi műsorok vagy a műsorhoz létrehozott alkalmi irodalmi színpad műhelymunkái is itt készülnek.

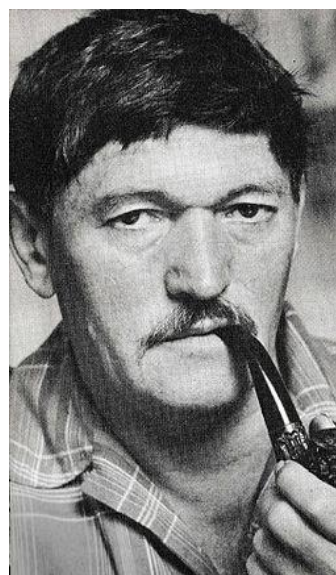
Az évek folyamán író-olvasó találkozók is voltak: Zám Tibor, Niklai Ádám, Szabó Magda, Fekete Gyula, Székelyhídi Ágoston, Buda Ferenc, Kenyár Éva, Kocsis Csaba, Szilágyi Mária, Lugosi Teleki Enikő.

Zám Tibor

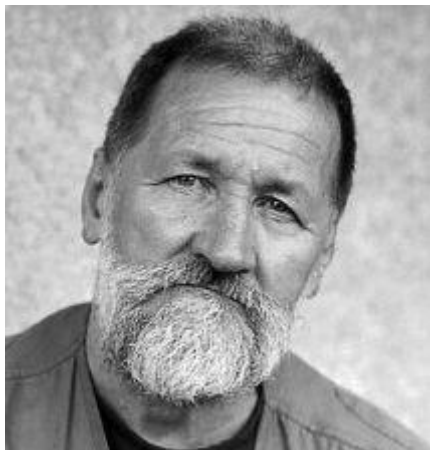
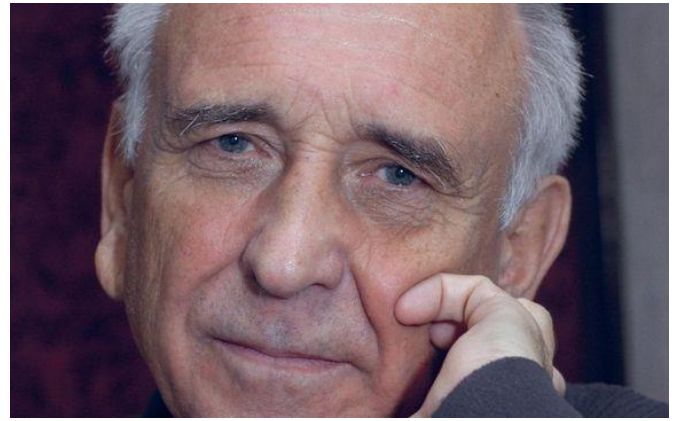

Szabó Magda

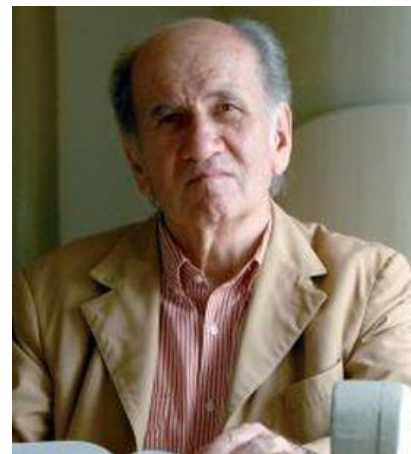

Fekete Gyula

Baranyi Ferenc

Buda Ferenc

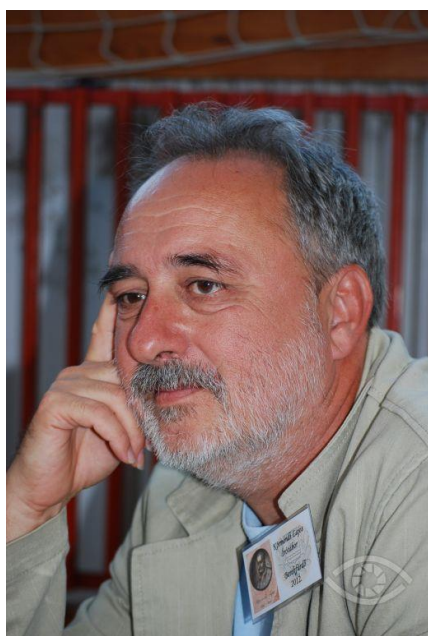

Székelyhídi Ágoston

Kenyár Éva
(Zám Tibor felesége)

Szilágyi Mária

Kocsis Csaba

Lugosi Teleki Enikő

Az ártándi Községi Könyvtár 2007. március 28-tól 2012 júniusáig, a Biharkeresztesi Városi Művelődési Ház és Könyvtár Mozgókönyvtári tagja volt, és szolgáltató helyként működött.

A mozgókönyvtár keretén belül évi 1.000.000 Ft-tal növekedett a könyvtár bevétele, melyet állománygyarapításra, folyóirat vásárlásra, bútorzatra és eszközök beruházására, valamint a könyvtár névfelvételére költöttek.

Bevezették az S-LIB számítógépes könyvtárprogramot és 2008-ban az állomány katalógusait felvitték a gépre, mely dokumentálás folyamatos.

2009 június 11-én Zám Tibor születésnapján a 38/2009(V.29) Ákt határozat alapján, az 50 éves Községi Könyvtár felvette a Zám Tibor neve. Az alapító okirat szerint Zám Tibor Művelődési Ház és Könyvtárként működik tovább.

„Ártándi fabula” címmel, havonta megjelenő újságot készítettek.

2014 márciusától indult a „Zám Tibor Művelődési Ház és Könyvtár” Facebook oldala.

2012 december 12., a Méliusz Juhász Péter Megyei Könyvtár és Művelődési Központ és az Ártánd Község Önkormányzata szerződést kötött, mely szerződés tartalmazza az ellátási szolgáltató rendszert és a Zám Tibor Könyvtár ettől kezdve „fiókkönyvtárként” Könyvtári Információ és Szolgáltató Helyként működik, ezzel kikerült az országos könyvtárak nyilvántartásából.

A szerződésben kötelezték a Község Önkormányzatát, mint fenntartót, a könyvtár fenntartására, úgymint: a könyvtár rezsienek, valamint a könyvtáros munkabérének, az épület állagának fenntartását és javítását.

A KSZR rendszer biztosítja az állomány gyarapítást, a folyóiratok rendezését, évente két alkalommal gyermek és felnőtt műsor tiszteletdíjának hozzájárulását valamint a könyvtár szakmai működéséhez szükséges eszközöket és szakmai irányítást.

Könyvtármozi indult 2016 áprilisában, havi 1-2 alkalommal.

Látszólag a KSZR rendszer igen jónak bizonyult, de idővel valamilyen oknál fogva, az éves dokumentációellátás fél éveket is csúszik, és nem azokat a periodikákat kapjuk, amik a helyi olvasók igényeit kielégítik, hiszen az ellátó nem ismeri a helyi igényeket.

Komoly hátrány, hogy teljesen elvették az önállóságunkat és nincs lehetőségünk, (miután kiestünk az országos könyvtári rendszerekből) semmiféle pályázatra. Továbbá a kötelezően előírt kétévenkénti állományapasztás ürügyén olyan periodikákat is kiselejtezték, amelyek pótolhatatlanok. Pedig a törvény szerint az apasztás által fennálló hiányokat pótolni kell.

Arról nem is beszélve, ha ez így folytatódik, lassan az ártándi könyvtár könyvállománya csökken, ezzel a község vagyona is csökken, ugyanis a KSZR által beszerzett és átirányított könyvek nem képezik a Zám Tibor Könyvtár tulajdonát.

A településnek az a szerencséje, hogy az önkormányzat időnként évente több százezer forinttal támogatja a könyvtárat, melyből a lakosság igényei szerinti könyveket tudnak beszerezni.

Néhány szó a könyvtár szakmai leírásáról

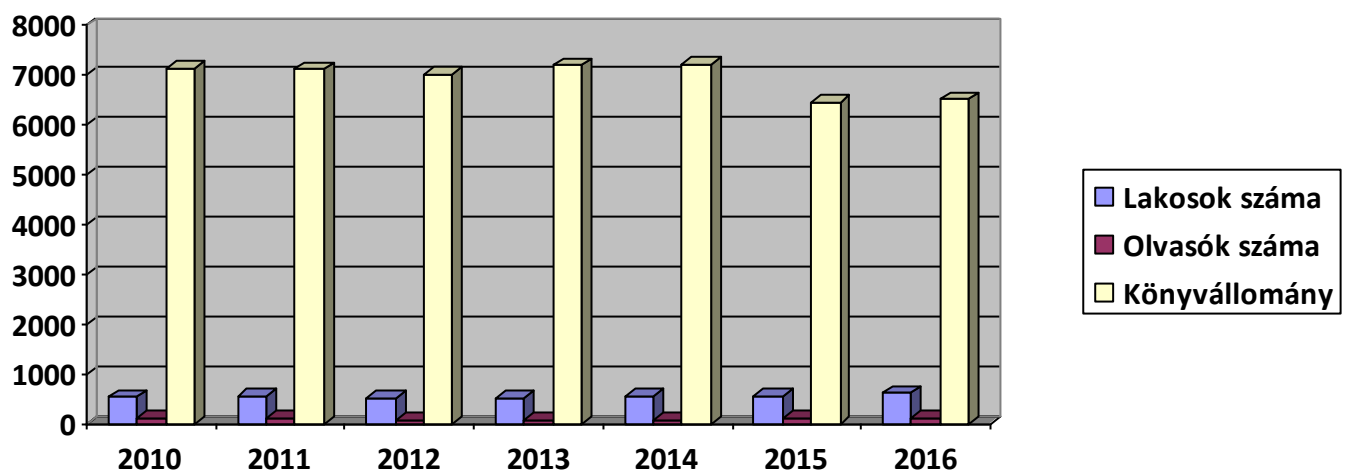
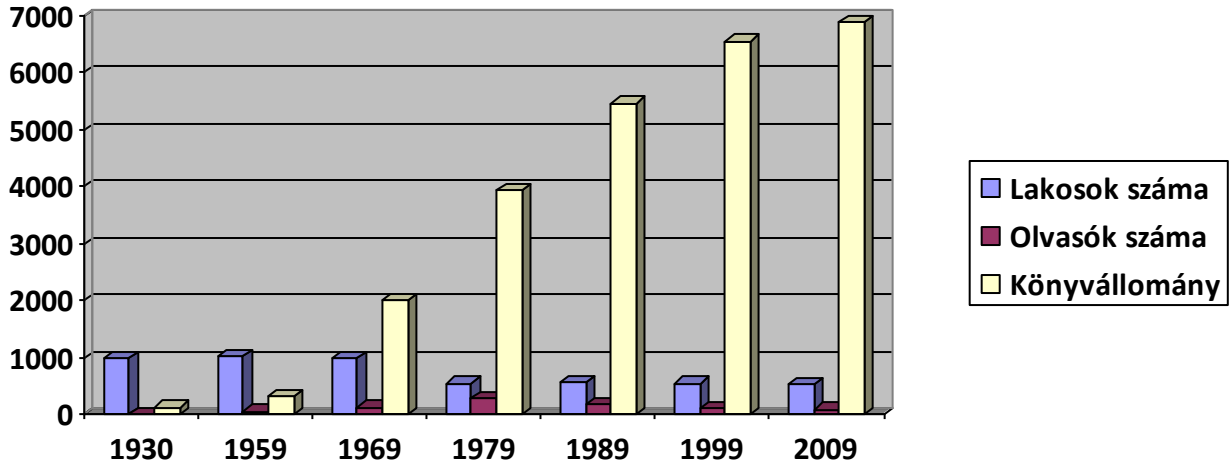
A Községi Könyvtár, mint „nyilvános könyvtár közszolgáltató intézmény állampolgári jog alapján rendelkezésére áll minden érdeklődőnek”. (1997 évi CXL. törvény hatályba lépés ideje 2017.07.08)

A könyvállomány a gyűjtőköri szabályzat tagolása alapján a következő:

- Kézi könyvtár
- Ismeretközlő művek
- Szépirodalom
- Gyermek és Ifjúsági irodalom
- Könyvtári szakirodalom
- Helyismereti gyűjtemény
- Hangos könyvtári művek (CD, DVD)
- Folyóiratok

Kimutatás az olvasók és a könyvállomány változásáról:

Év	930	1959	1969	1979	1989	1999	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Lakosok száma	82	1027	987	557	561	557	532	531	553	515	503	556	560	606
Olvasók száma		63	134	288	197	112	96	100	104	60	60	60	103	100
Könyvállomány	40	330	1999	3936	5461	6545	6887	7144	7113	7000	7190	7206	6443	6508

A könyvállomány változása, illetve csökkenése abból adódott, hogy 2015-ben a tartalmilag elévült, valamint az elhasználódott könyvek apasztása valósult meg.

A könyvtár feladatának tekinti:

- segítse a gazdaság a piacgazdálkodás eligazodását
- támogassa az egész életen át tartó tanulást
- járuljon hozzá a szabadidő hasznos eltöltéséhez
- elektronikus kultúra terjesztése internet népszerűsítése
- magyarországi információs kultúra hangolása az Európai Unió normákhöz
- a helyi információs igények felkutatásával és ellátásával Ártánd Község információs központjává kíván lenni (küldetésnyilatkozat)

„Rossz a világ? Légy jó tehát magad!
Üres a lét? Adj tartalmat neki!
Az ember szolgál mind? Légy te szabad!
Híd sorsodat bátor versenyre ki!”
Komjáthy Jenő

Benkő Sándorné
könyvtáros
Ártánd, 2018. június 14.

Zám Tibor Községi Könyvtár